

Δικηγορικό Γραφείο Σταμάτη Σταμόπουλου
Χέυδεν 12, (3^{ος} όροφος), Αθήνα 104-34.
Τηλ.: 210 823 2502, 210 825 0521
Fax: 210 884 7869, 210 823 2302
E-mail: stamstam@hol.gr

Αθήνα, 7.4.2003

Η εταιρεία – μέλος του ΣΑΤΕ ΠΡΩΤΕΑΣ Α.Ε. υπέβαλε τα ακόλουθα ερωτήματα:

Σε διακήρυξη δημοπρασίας σύνθετου έργου, με καλούμενες τάξεις, α) οικοδομικά: Α2, 1^η και 2^η, β) Η/Μ: 1^η και 2^η και γ) πρασίνου: Α1, Α2 και 1^η, ορίζεται ότι για τα έργα πρασίνου δεν γίνονται δεκτοί οι αρχιτέκτονες ως στελέχη εξειδικευμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων πρασίνου ή αρχιτέκτονες ως στελέχη εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ για έργα πρασίνου¹ απαιτείται, σύμφωνα με τη διακήρυξη, Δασολόγος ή Γεωπόνος, και προς το σκοπό αυτό γίνεται επίκληση της υπ' αρ. 46 Εγκυκλίου Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με αρ. πρωτ. Δ17α/3/62/Φ.Ν. 312/22.9.1993. Ερωτάται:

1. Έχουν το δικαίωμα να αποκλείσουν τις Εργοληπτικές Επιχειρήσεις από τον Διαγωνισμό που έχουν μόνο αρχιτέκτονες με έργα πρασίνου;
2. Ισχύει η ανωτέρω εγκύκλιος;
3. Αν ισχύει η ανωτέρω εγκύκλιος, αποκλείει τους αρχιτέκτονες με έργα πρασίνου;

Επειδή τα ανωτέρω ερωτήματα δεν είναι δυνατόν να αποσυνδεθούν μεταξύ τους και να απαντηθούν ξεχωριστά, θα δώσω μία συνολική απάντηση ως προς το βασικό ερώτημα, εάν στον συγκεκριμένο διαγωνισμό ο προαναφερθείς όρος της διακήρυξης, που απαγορεύει τη συμμετοχή σ' αυτόν αρχιτεκτόνων ως στελεχών εξειδικευμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων πρασίνου ή εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ για έργα πρασίνου με αρχιτέκτονες ως στελέχη, είναι σύλλητος ή μη. Η απάντησή μου έχει ως ακολούθως:

Η υπ' αρ. 46 Εγκύκλιος Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με αρ. πρωτ. Δ17α/3/62/Φ.Ν. 312/22.9.1993 είναι η απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., δυνάμει της οποίας έγινε αποδεκτή η γνωμοδότηση 494/1993 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η γνωμοδότηση αυτή προέβη σε ερμηνεία του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β' του π.δ. 472/1985, το οποίο ορίζει ότι οι Αρχιτέκτονες εγγράφονται στην κατηγορία των οικοδομικών έργων και «στα έργα πρασίνου των λοιπών κατηγοριών». Σύμφωνα με την εν λόγω γνωμοδότηση, ως έργα πρασίνου πρέπει να θεωρηθούν εκείνα, που κατά την κοινή αντίληψη, αποβλέπουν αποκλειστικώς ή κατά κύριο λόγο στη συντήρηση, βελτίωση ή επέκταση της χλωρίδας του τόπου και αν τα έργα αυτά δημοπρατούνται αυτοτελώς, τότε θεωρούνται ως αποκλειστικά έργα πρασίνου, ενώ αν εντάσσονται σε έργα άλλης ή άλλων κατηγοριών και αποβλέπουν στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος από τις προκαλούμενες από την κατασκευή του κυρίως έργου επιπτώσεις ή στη βελτίωσή του, τότε θεωρούνται ως έργα πρασίνου των λοιπών κατηγοριών.¹

¹ ΓνΝΣΚ 494/1993, σελ. 4.

Περαιτέρω, αναφορικά με το ζήτημα του κατά πόσο η προδιαληφθείσα διάταξη του π.δ. 472/1985 εξακολουθεί να ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 2940/2001, λεκτέα τα ακόλουθα: Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 2940/2001 δεν αποτελεί γενική καταργητική διάταξη όλων των προγενεστέρων γενικών ή ειδικών διατάξεων, αλλά πρέπει κάθε φορά να διακριβώνεται κατά πόσο η προγενέστερη διάταξη αναφέρεται σε θέμα ρυθμιζόμενο από το ν. 2940/2001 ή όχι.²

Αναφορικά με το κρινόμενο ζήτημα, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. β' του π.δ. 472/1985 εκδόθηκε επί τη βάσει εξουσιοδοτικών διατάξεων που περιέχονταν στα άρθρα 15 παρ. 3 και 17 παρ. 7 του ν. 1418/1984. Τα θέματα που ρυθμίζονται από την προδιαληφθείσα διάταξη του π.δ. 472/1985 δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο διαφορετικής ρύθμισης από το ν. 2940/2001. Επιπροσθέτως, οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις δεν τροποποιήθηκαν, ούτε καταργήθηκαν από το ν. 2940/2001. Επομένως, το συμπέρασμα που εξάγεται, είναι ότι η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β' του π.δ. 472/1985 εξακολουθεί να ισχύει.

Το επόμενο προς εξέταση ζήτημα είναι, αν στο συγκεκριμένο έργο είναι σύννομος ο αποκλεισμός των αρχιτεκτόνων ως στελεχών εξειδικευμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων πρασίνου ή ως στελεχών εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ για έργα πρασίνου.

Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β' του π.δ. 472/1985, όπως έχει ερμηνευθεί από την προαναφερθείσα γνωμοδότηση 494/1993 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έχει γίνει αποδεκτή με την υπ' αρ. Δ17α/3/62/Φ.Ν. 312/22.9.1993 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., οι αρχιτέκτονες εγγράφονται στο Μ.Ε.Κ. στα έργα πρασίνου των λοιπών κατηγοριών. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλα τα έργα πρασίνου που εντάσσονται σε έργα άλλης ή άλλων κατηγοριών και αποβλέπουν στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος από τις προκαλούμενες από την κατασκευή του κυρίως έργου επιπτώσεις ή στη βελτίωσή του, δεν υπάγονται μόνο όσα έργα αποβλέπουν **αποκλειστικώς ή κατά κύριο λόγο** στη συντήρηση, βελτίωση ή επέκταση της χλωρίδας του τόπου και **δημοπρατούνται αυτοτελώς** (π.χ. έργα αναδάσωσης).

Είναι πρόδηλο ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση πρόκειται για έργο πρασίνου των λοιπών κατηγοριών κατά την προδιαληφθείσα έννοια. Και τούτο διότι το δημοπρατούμενο έργο «Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων πίστας ορεινής ποδηλασίας, γηπέδου ποδοσφαίρου ΕΑΚ, γηπέδου 3-5 Πηγάδια εγκαταστάσεων Κ.Γ.» του Δήμου Νάουσας, κατά την κοινή αντίληψη, δεν αποτελεί έργο που αποβλέπει αποκλειστικώς ή κατά κύριο λόγο στη συντήρηση, βελτίωση ή επέκταση της χλωρίδας του τόπου. Αντιθέτως, πρόκειται για σύνθετο έργο – ηλεκτρομηχανολογικό, οικοδομικό και με σχετικώς ελάσσονα κατηγορία αυτή του πρασίνου – κατασκευής ή βελτίωσης αθλητικών εγκαταστάσεων. Επομένως, δεν είναι σύννομος ο αποκλεισμός των αρχιτεκτόνων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις προδιαληφθείσες διατάξεις και αναφέρονται στην 494/1993 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Επί τη βάσει των προλεχθέντων, η απάντησή μου επί του τεθέντος ερωτήματος έχει ως ακολούθως: Ο επίμαχος όρος της διακήρυξης, που απαγορεύει τη συμμετοχή στον ως άνω διαγωνισμό αρχιτεκτόνων ως στελεχών εξειδικευμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων πρασίνου ή εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ

² ΓνΝΣΚ 314/2002, σελ. 4 *in fine*.

Σ.Α.Τ.Ε.

για έργα πρασίνου με αρχιτέκτονες ως στελέχη, δεν είναι νόμιμος· όσες δε εργοληπτικές επιχειρήσεις στελεχώνονται από αρχιτέκτονες εγγεγραμμένους στις αντίστοιχες κατηγορίες πρασίνου νομίμως συμμετέχουν στον διαγωνισμό, ενδεχόμενος δε αποκλεισμός τους για τον προκείμενο λόγο θα αντέβαινε προς το νόμο.

Με εκτίμηση,

Σ.Α.Τ.Ε.

Σταμάτης Σ. Σταμόπουλος